

CIRCULAIR LEVEN MET DRIE GENERATIES

‘We leven buiten, binnen is bijzaak’

Het duurde even totdat ze een geschikt perceel vonden. Nu woont Maria, met haar twaalf familieleden, in een woonboerderij. Waar ze volledig zelfvoorzienend leven en de kinderen vooral spelen.

INTERVIEW PHILIPPINE DIKE-DANKELMAN FOTOGRAFIE BRENDA VAN LEEUWEN VISAGIE CORINNE VAN DER HEUDEN

Maria Speksnijder-van Buuren (31, orthopedagoog) is getrouwd met Harm (30, duurzaamheidscoördinator). Samen hebben ze drie kinderen: Amos (8), Manasse (7) en Talitha (4). Het gezin woont samen met Maria's familie (met z'n dertienen) op een groot erf in Berkenwoude.

Zeg je huishouden van Jan Steen, dan zeg je familie Van Buuren. Hier is het namelijk altijd levendig, chaotisch en een drukte van jewelste. Dat kan ook niet anders, als je met z'n dertienen samenwoont. Maria en haar man Harm verhuisden zo'n zeven jaar geleden van een appartement naar een gigantisch woonerf, mét nagenoeg de voltallige familie van Maria. 'Harm en ik begonnen, samen met onze oudste zoon Amos, in een doorsnee appartement. We hadden het er goed en probeerden toen al zo zelfvoorzienend mogelijk te leven. Iets wat we overigens beiden niet van huis uit hebben meegekregen. We hadden een moestuintje op het balkon en onder andere om afval te besparen gaf ik borstvoeding en gebruikten we wasbare luiers. Nog voor mijn zwangerschap ontstond het idee om met mijn hele familie te gaan samenwonen, voor Harm dus met zijn schoonfamilie. Dat is nogal wat hè? Harm is daar echt in meegegroeid. Kijk, het moet wel klikken en alle (schoon)familieleden moeten er volledig achterstaan, anders werkt het niet. Gelukkig vinden

we het allemaal nog even leuk als voordat we begonnen. Harm zegt soms grappend: 'Als we gaan scheiden, moet jij maar weg.' Hij kan zich geen ander leven meer voorstellen en ik eerlijk gezegd ook niet. Als ik nu van werk door de polder terug naar huis rij, voel ik me bevoorrecht dat ik woon waar en hoe we wonen. In een rijtjeshuis, alleen met mijn eigen gezin, dat zou ik geloof ik maar saai vinden.

ALLES SAMEN DELEN We zijn lang op zoek geweest naar een geschikt perceel, hadden best wat eisen. Het duurde even totdat het juiste huis met tuin voorbijkwam. Op een avond reed mijn vader op de motor via ons huidige woonerf naar zijn toenmalige huis. In de omschrijving van de makelaar stond vermeld dat het erf een 'kloozooi' was. Ha, op ons lijf geschreven dus. Wij kijken daar wel doorheen, houden allemaal wel van aanpakken en gewoon doen. Mijn ouders zijn gaan kijken, samen met mijn jongere broertjes en zusjes die destijds ook nog thuis woonden, en Harm. Ik had het niet gezien, maar iedereen was zo enthousiast dat ze direct een bod uitbrachten. En zo kon onze droom écht beginnen. Inmiddels wonen we er met z'n dertienen: negen volwassenen en vier kinderen. Drie generaties bij elkaar. ▶

‘In de omschrijving van de makelaar stond ‘klooizooi’. Ha, op ons lijf geschreven’

‘Onze inkomens gooien we op één grote hoop; met elkaar heb je meer’

Eerst op één perceel, maar toen het erf van de buurman een paar jaar geleden te koop kwam, hebben we dat deel er ook bij gekocht en de erfdelen verbonden met een brug. Het land is namelijk omheind door slootjes. Dat is natuurlijk heel idyllisch en leuk (je kunt eroverheen springen of vissen en kikkerdril vangen), maar dat betekent ook dat je de kleintjes buiten geen seconde uit het oog mag verliezen en dat ze, zodra ze oud genoeg zijn, direct op zwemles gaan. Op de erfdelen staan twee huizen en binnen die huizen heeft ieder gezin of familielid zijn eigen leefgedeelte. Daarnaast is er een gezamenlijk was-hok en een gezamenlijke huiskamer waar we twee keer per week met elkaar eten en 's avonds spelletjes doen. Onze inkomens gooien we op één grote hoop, waar we de rekeningen van betalen met het idee: met elkaar heb je meer, daar profiteert iedereen van. Of dat nu een investering in nieuwe zonnepanelen, een plukmachine voor de kippen of een uitgave voor de moestuin is. Uiteindelijk besparen we daarmee maandelijks duizend(en) euro's. En dan hebben we het nog niet eens over de niet-materiële dingen zoals oppas, verzorging van de dieren en de expertise van negen volwassenen op het erf. We proberen zo zelfvoorzienend mogelijk te leven. We wekken onze eigen energie op en leven grotendeels van het erf; eieren van de kippen, fruit en groente uit de moestuin en van de fruitbomen, en vlees van ons gevogelte. Ander vlees, melk en kaas halen we bij de boer, meel, rijst, pasta en koffie bestellen we in bulk. Verzorgingsproducten zoals tandpasta, deodorant en babybillencrème proberen we zo veel mogelijk zelf te maken. Afval minderen is een uit de hand gelopen hobby geworden. Van iedereen trouwens. Er wordt hier bijna niks weggegooid.

SAMEN OPVOEDEN Al vrij snel nadat we hier kwamen wonen, raakte ik zwanger van Manasse en twee jaar later van nummer drie, Talitha. Omdat je zo dicht op elkaar leeft, maakte ieder familielid de zwangerschap heel bewust mee. Zo bijzonder is dat. En praktisch, want

tijdens mijn bevalling van de derde zaten de jongens één deur verder bij m'n vader. Mijn moeder was bij de bevalling en twintig minuten nadat Talitha op de wereld was, stond de hele familie om ons heen. De kraamverzorgende heb ik maar naar huis gestuurd, we hebben handen en ogen genoeg hier. We zijn heel betrokken bij elkaar en onze band is superhecht. We zijn echt nog meer naar elkaar toe gegroeid sinds we hier met z'n allen wonen. Toen mijn zus beviel, was ik er ook bij. Mijn nichtje Jaël is natuurlijk niet van mij, maar zo voelt het wel een beetje. Talitha speelt veel met haar; ze noemen elkaar ook zusje, zo lief. Ik geloof heilig in het motto *'it takes a village to raise a child'*. Dat is helemaal op ons lijf geschreven. Ik kan het iedereen aanraden om met een grote groep gelijkgestemden samen te leven. Of dat nu familie is of niet. Ik vind het een voorrecht om onze kinderen te laten opgroeien met veel mensen die van ze houden, voor ze zorgen en dingen met ze doen. Ze worden zó geliefd, het voelt als een grote warme deken.

CHEF MOESTUIN Ik weet nog goed dat een van de jongens na de eerste schooldag zei dat hij het zo zelig vond voor zijn klasgenootjes dat zij niet samenwoonden met hun opa en oma. Voor onze kinderen is het de normaalste zaak van de wereld om op te groeien in een grote familie. Ze zijn superhecht met hun grootouders. Als ze uit school komen, vertellen ze eerst aan ons hoe hun dag was en vervolgens gaan ze hetzelfde verhaal nog een keer aan opa en oma vertellen. Het is oprecht altijd gezellig hier. Helemaal als je het aan de kinderen vraagt. Of we dan continu op elkaars lip zitten? Nee hoor. We lopen echt niet de hele dag de deur bij elkaar plat. Net als dat je je burens in een woonwijk ook niet om zeven uur 's ochtends uit bed belt, doen we dat hier ook niet. En als de kinderen bij hun opa en oma of oom en tante voor de deur staan en het komt niet uit, dan worden ze vanzelf wel teruggestuurd. Eens per maand gaan we 's avonds wat leukers doen met elkaar: spelletjes doen of een film kijken. ►

**‘Afval minderen is een
uit de hand gelopen hobby
geworden, van iedereen’**

**‘De kraamverzorgende
heb ik naar huis gestuurd,
handen genoeg hier’**

‘Ik gun alle kinderen zo’n vrije, onbezorgde jeugd met veel spel’

Met kerst zijn we nog met z’n allen weggeweest. Met de hele groep, haha. Zie je, we kunnen echt niet zonder elkaar. Elke zes weken hebben we een vergadering met alle volwassenen. Ja, het is hier net een echt bedrijf. Zo hebben we een chef moestuin, een chef dieren, een chef energie, et cetera. Onkruid wieden vindt niemand leuk, dus die taak wordt verdeeld. Een hoop vaardigheden hebben we onszelf eigen moeten maken, door erover te lezen, filmpjes over te bekijken en het gewoon te doen. Van moestuinieren tot zaden winnen, dieren houden, het water- en energiemanagement, noem maar op. Om anderen te inspireren zijn we een website gestart: kijkbijdeburenen.nl. We houden brainstorm-sessies en geven workshops, zoals over hoe je compost maakt, een off-grid energiesysteem ontwerpt of een kip slacht.

DICHT BIJ DE NATUUR We doen iets nieuws wat eigenlijk superoud is. Met de vergrijzing en de huidige woningnood zou het geen gek idee zijn als meer mensen onze vorm van leven zouden aanhangen. Ik voel me soms wel een vreemde eend, we zijn natuurlijk een beetje aan het pionieren. Weet je hoeveel kennis er verloren is gegaan de afgelopen paar honderd jaar? Hoe pluk je een kip, hoe hak je hout? Laatst waren we in de supermarkt en keken de jongens raar op toen ik een stukje kipfilet aanwees en vertelde dat dat van een kip kwam. Zo ziet het er niet uit als je zelf een kip fileert namelijk. Dat is het mooie aan zelfvoorzienend leven: we trekken zelf onze aardappelen uit de grond, plukken frambozen, appels en tomaten en bakken een eitje met verse eitjes uit het kippenhok. De kinderen weten waar ons voedsel vandaan komt en leren dat je moet werken voor je eten. Het is een proces dat vaak al in de winter begint, met het maken van nieuwe plannen voor de moestuin bijvoorbeeld. Of het laten opgroeien van een kuiken tot een gezonde volwassen kip. Je moet het warmhouden, voeden en veel geduld hebben. Ze groeien zo dicht met de natuur op. Voor ons brengt dit heel veel levensgeluk.

ALTIJD OPPAS Er valt er hier nog wel eens eentje uit een boom of iemand blijft hangen aan een hek, met wéér een kapotte broek of jas als gevolg. Gelukkig ben ik handig met de naaimachine. Ik repareer en verstel alles zelf. Kleren koop ik bij de kringloop, via Marktplaats of Vinted of ruil ik met een buurvrouw. Ik koop niks nieuw. Behalve goede buitenkleding, daar investeer ik wel in: regenlaarzen en regenpakken. We leven buiten, binnen is bijzaak. Naast onze banen zijn we zelf ook heel veel buiten bezig; met het onderhoud van het erf, de moestuin en de dieren. Laatst hebben we het hele weekend de wilgen geknot. Op een gegeven moment waren de kleintjes er klaar mee en zijn ze met mijn moeder mee naar binnen gegaan, zodat wij rustig konden doorwerken. Dat is wel een luxe hoor. Er is altijd ‘oppas’ aanwezig. Als Harm of ik de kinderen niet naar school kan brengen, doet mijn broertje dat. En zit er een kind ziek thuis, dan kunnen wij toch gewoon gaan werken. Er is altijd zorg en steun, iedereen helpt elkaar. Echt een geoliede machine.

GEEN SCHERMTIJDSTRIJD We hebben geen televisie in huis. Als de kinderen iets kijken, doen ze dat op de laptop. Maar negen van de tien keer zijn ze buiten of als het heel hard regent, spelen ze in de schuur. Strijd over schermtijd hebben we dus (nog) niet. Ik kan er zo van genieten om te zien hoe vrij de kinderen op het erf aan het spelen zijn. Ik gun alle kinderen zo’n vrije, onbezorgde jeugd met heel veel spel: slootjespringen, klooiën met een zakmes en huttenbouwen. Dat is ook opvoeden hè?! Laat ze het zelf maar ontdekken. Het enige wat wij doen, is af en toe een pleister plakken. Door ons voorbeeld te volgen, weten ze inmiddels goed hoe ze vuur moeten maken, hoe ze met een zakmes om moeten gaan en de oudste kan een kip slachten. Iets wat hij liever doet dan de tafel dekken. Meehelpen op het erf vindt hij prima, maar een huishoudelijk taakje binnen? Ho maar. Wat dat betreft hebben wij hier op het platteland ook nog niet de gouden opvoedformule ontdekt hoor.’ ●

